

DEBRECZENI ÚJSÁG

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM
TEL: 21-90. ÉJJELE 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDEVRE 11.— PENGO
HAVONTA 3 P. 80 FILLÉR

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII ÉVFOLYAM 108 SZÁM

Az egységes szappanfőzőszer, selejtfilm, ecet, ponty, tej és tejtermék, valamint tojás legmagasabb vizonteladói fogyasztói ára

„A német és olasz afrikai kötelékek hősiessé harca becsülettel végetért”

Hitler: A háboru egész sikere szempontjából ez a harc a legnagyobb értékkel bír

Mussolini: A történelem elismeréssel fog adózni e hősi tettek iránt

Egy német harcicsoport Cap-Bon félszigetén még mindig hősiessé tartja magát — Pusztító német füsttámadás a bolsevisták ellen — Az angol léghaderő 34 bombázót veszített a Duisburg elleni támadásánál

Churchill és Roosevelt szakadatlan tanácskozása Washingtonban

Berlin, május 13. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderőfőparancsnokság közli:
A tuniszi hídfőnél a német-olasz csapatok szerdán erősebb végső elkeseredéssel küzdöttek a számbeli fölényben levő erőkkel szemben és a hátrba támadó ellenség ellen. **Miután az utolsó lövöldözés elfogyott, az egész hadianyag elpusztítása után a déli arcvonal nagyobb szakaszain beszüntették az ellend-**

lást. Ezzel szemben a tuniszi tengerparti hegységeken egyes harcra csoportok, amennyiben még löszrel rendelkeztek, példás katonai kötelességteljesítéssel folytatták az ellenállást. A keleti harctéren a kubáni hídfőnél és Lisszicsanszktól északra visszaverték az ellenséges támadásokat. A légi haderő az arcvonal előtt és az ellenség mögöttes területén támadásokat intézett sok bolsevista csapat- és vasúti összeköttetések ellen.

amelyek során az olasz és német csapatok az önfeláldozás fényes szelleméről tettek tanúságot, az egész tűzérési és a „Lodi” felderítő páncélos csoport adta újabb bizonyítékát ragyogó hősiességének. A Giovanni Messe tábornagy vezetésével álló katonáink a csata során teljesítették minden rájuk bízott feladatot, újabb dicsőséget szereztek zászlóinknak s vérükkel és önfeláldozásukkal újabb szent pecsétet tettek a nemzet afrikai jövőjének bizonyosságára. (MTI)

sevistáknak. A Donec közepes folyásánál, ahol már az előző napon egy kiugró arcvonalrész birtokáért nagyobb helyi harcokra került sor, a bolsevisták szerdán fokozott harcberetést folytattak támadásukat. A német csapatok az egész arcvonalon helytálltak, miközben a zu-

hanobombázó repülőgépek harcra támaszkodtak őket. Itt egész keskeny területen 13 páncélos szétlőttünk. Az északi tengeren repülőgépek telibetalált bombasorozatával néhány perc alatt elsüllyesztettek egy 4 ezer tonnás teherhajót. (MTI)

Meg lesz a Roosevelt-Sztalin-találkozó

London, május 13. (Bud. Tud.) A Times levelezője jelentette Washingtonból, hogy minden stratégiai terv akár Európára, akár Közel-, vagy Távolkeletre vonatkozik, valamilyen módon Moszkvát is érinti. Eppen ezért önkéntelenül felmerült a kérdés, mit tartalmazott Rooseveltnek Sztalinhoz intézett üzenete, amelyet Davies vitt magával Moszkvába. Az amerikai fővá-

ros politikai körében azon a véleményen vannak, hogy Roosevelt elnök Sztalint a most folyó tanácskozásokon való részvételre hívta meg. Amennyiben Sztalin nem utazna Washingtonba, a találkozást máshol tartatnák meg. Ezt a véleményt még hivatalosan nem erősítették meg, mindazonáltal azt hiszik, hogy a találkozásról a legkomolyabb formában szó van.

Szakadatlan tanácskozások Washingtonban

Genf, május 13. (Német TI) Newyorkból jelentik: A Churchill-Roosevelt megbeszélések, amint az amerikai elnök magánítikára a Fehér Háznak ki-jelentette, majd nem megszaki-lás nélkül tartanak. Ezek a megbeszélések részben Churchill és Roosevelt között négy-szemközt, részben katonai tá-nácsadók jelenlétében folynak. Azonkívül a katonai küldöttsé-gek állandóan megbeszéléseket folytatnak egymással.

A Newyork Times washingtoni levelezője megjegyzi, hogy a rendelkezésre álló adatból arra lehet következtetni, hogy a Japán ellen teendő támadó rendszabályoknak szintén nagy figyelmet szentelnek. (MTI)
Amsterdam, május 13. (Német Távirati Iroda.) Az angol hírszolgálati iroda washingtoni jelentése szerint Churchill szerdán beszédet mond az Egyesült Államok kongresszusában. (MTI)

Gayda az Egyesült Államok céljairól

Roma, május 13. (MTI) Gayda a Giornale d'Italia esztörtéki vezércikkében a szövetséges hatalmak háborúutáni gazdasági terveivel foglalkozik. Megállapítja, hogy Amerikát a jelenlegi háborúnak az előkészítésével kapcsolatosan két cél vezette:

hódítsa a világot. Ilyen tervet rejtenek magukban azok a mezőgazdasági termelésre vonatkozó tervek, amelyeket a legközelebbi jövőben az Amerikában tartandó értekezleten foglalkoztatni.

1. Hogy kikerüljön abból a gazdasági válságból, amelyet Roosevelt újjáépítési tervvel még csak jobban növeltek. 2. Hogy politikailag, de különösen gazdaságilag — pénzügyileg meg-

Ehnek a tervnek három lényeges pontja van:
1. Európában mérsékelni kell bizonyos elsődrendű mezőgazdasági termékek termelését. 2. Az európai mezőgazdaságot a gyümölcs, főzések és tejtermékek termelésére kell átalítani. 3.

Elsüllyesztett ellenséges hajók

Az Északi tengeren német vadászpilóták elsüllyesztettek egy 3 ezer tonnás teherhajót és telitalálatokkal felgyújtottak egy ellenséges gyorsnaszádot. Angol bombázók a május 13-ára virradó éjszakán súlyos támadásokat intéztek Nyugat-Németország vidékei ellen. A lakosság körében veszteségek voltak. Néhány helyen, főleg Duisburg városának területén a robbanó és gyújtóbombák jelentős károkat okoztak. Az eddigi

jelentések szerint az éjszakai vadászpilóták és a légi haderő légharctól lövegei a támadó-pek közül lelőtték 38 gépet, főleg négy motoros bombázókat. Német gyors harci repülőgépek nagy kötelékek a szerdai nap folyamán két ízben támadást intéztek Anglia keleti tengerpartja ellen. Bombázták Lowestoft város berendezéseit és a part előtt gyülekező előrs naszádot. Valamennyi repülőgép visszatért támaszpontjára.

Pusztító füsttámadás a bolsevisták ellen

Berlin, május 13. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda közli a keleti harctérről:

A bolsevisták támadó tevékenysége a kubáni hídfőnél az utóbbi napokban nagymértékben ellanyhult. Míg az előző napon a bolsevista tevékenység főleg a Kubántól északra lévő német állások ellen irányult, szerdán egymás után több bolsevista ezred a folyótól délre támadta a német és szövetséges állásokat, de mindenütt véresen visszaverték őket. Ezzel szemben sikeres volt egyik német vállalkozás, amelyet a Lagunák vidékén intéztünk egy különleges szovjet csapat ellen. A német rohamesapat a bolsevista alakulat hátába került és meglepetésszerű füsttámadást hajtott végre, amely nagy pusztítást végzett a bolsevisták sorában. Több mint 500 halott maradt a csataterén.

A légi haderő a maga részéről megint sikeresen beavatkozott a Kubán-hídfőnél az elhárító harcokba. Az egész napon át több hullámban végrehajtott támadásokkal megsemmisítettek sok páncélos, gépesített járművet és partraszállásra használt csónakokat, ugyanakkor pedig esatárepülőgépek szüntelenül mély támadásokkal nagy és véres veszteségeket okoztak a bol-

Német harcicsoport ellenállása Cap-Bon félszigetén

Berlin, május 13. (Német TI) A véderő főparancsnoksága közli jelentésének kiegészítését:

Tuniszban május 12-én néhány német harci csoport Cap-Bon félszigetén további ellenállást tanúsított. A magukkal vitt élelmiszer és lösz mennyiségétől függ, hogy mennyi ideig tudják ott tartani magukat. A német kötelékek május

11-én Moltavanskoje térségében támadásokat hajtottak végre. Súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek. Az angolszások 517 halottat veszítettek.

Az ellenség a május 13-ra virradó éjszakán támadást intézett Duisburg ellen. Az észak-amerikai légi haderő a támadásban résztvevő bombázók több mint 15 százalékát elvesztette. (MTI)

Véget ért az afrikai csata

Róma, május 13. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 1088. sz. közleménye:

Az első olasz hadsereg, melynek a tengely végső afrikai ellenállásának megtisztelő feladata jutott, csütörtökön reggel a Duce rendelkezésére beszüntette a harcát. A teljes angol-amerikai léghaderő és légi haderő szaka-

datlan összpontosított hadműveleteivel szemben a löszerek kifogyásával és minden utánpótlás lehetősége nélkül, szerdán ez a hadsereg pusztán a gyalogság vitészségével még hősiessé állta az ellenséges nyomást. — Most a 35 hónapig váltakozó és állással folyó afrikai csata véget ért. Az utolsó harcokban,

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

A hathónapos afrikai háború hadászati jelentősége

Berlin, május 13. A Nemzetközi Hírlapíró Iroda jelenti a tuniszi hadszíntérről:

A tuniszi hadszíntéren a harc események szerdán lényegében véget értek, eltekintve néhány szétvártan küzdő német-olasz harc csoporttól, amely a hegyi állásokban csillámlókkal reggel itt-ott még védekezett. Míg az amerikaiaknak és angoloknak már az előző napon nagy súlyos veszteségek mellett északra jöve sikerült szétmorzsolniuk egészen a Hammanet öbölig, már csak órák kérdése volt, hogy a német-olasz védelmi vonal déli része is mikor lesz kénytelen letenni a fegyvert, mert ezeknek a csapatoknak nem volt több lőszerük. Itt a német olasz afrikai hadsereg valamennyi egysége az utolsó gránátig és az utolsó pótlóanyagig tisztelt vezetői alatt szívesen és elszántan védekezett és bár a tengelycsapatok számára a hat hónapos küzdelem eredménye fájdalmas, a tuniszi hadszíntér utolsó esztéje mégis, mint annak a hősiességnek és rendíthetetlen elszántásának a példaképei kerülnek be a hadtörténelembe, amellyel egy kis csapat az utolsó lélekzetéig harcolt.

A tuniszi német-olasz hadsereg hat hónapon át egy mellék hadszíntéren köztük le egy angol-amerikai rend-

Az Egyesült Államoknak, Kanadának, Argentínának és Oroszországnak biztosítani kell a búza- és gabonaellátás terén az elsőbbséget. Ennek a tervnek az a célja, — állapítja meg Gayda — hogy egyrészt az Egyesült Államok mezőgazdaságának a könnyű és biztos piacot biztosítsa, másrészt, hogy leszerelje az európai mezőgazdaságot és a maga függvényévé tegye.

kívül jól felszerelt milliós hadsereget. Az angol és amerikai kötelékek tehát sem Keletáziában, sem egy európai második arcvonal létesítése érdekében nem álltak rendelkezésre, s ezt a szempontot a háborús események egészen megítéléséig nem lehet elég nagyra értékelni.

Éppen ha arra gondolunk, hogy Francia-Északafrikában az amerikai és angol megszálló csapatok feladata volt néhány héten belül, legkésőbb a múlt év november végéig egész Tunéziát megszállani és Rommel hadseregét nyugat felé vonulásában hátsó támadni, akkor értjük meg a jelentőségét a hat hónapi időnyereségnek, mert ez alatt az idő alatt egész Európának az olasz partokat is beleértve, a védelmét olyan mértékben meg lehetett erősíteni, hogy itt ma sehoh sem lehet szó part raszállásról és bár nem tapasztalható, hogy az amerikaiak és angolok számára fontos az egész északafrikai tengerpart birtoklása, de éppen rá kell mutatni arra is, hogy ennek a birtoklásnak még mincsem semmiféle jelentősége. A Földközi tenger továbbra is el van zárva az amerikai és angol szállítóhajózás elől. Továbbra is háborús terület marad, amint az volt 1940. nyara óta mindig.

Hitler és Mussolini távirata Ernim vezérezedeshez

Berlin, május 13. A Führer távhíradószolgálatáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli:

A német és olasz afrikai kötelékek hősiess harca ma becsülettel véget ért. A Tuniszi könyvén küzdő utolsó ellenállási csoportok, melyek napok óta víz és élelmezés nélkül voltak, minden lőszerük ellövése után kénytelenek voltak a harcot megszüntetni.

Végezetül az utánpótlás hiánya folytán maradiak alul az ellenség támadása következtében, melynek ezen a hadszíntéren is elég gyakran el kellett látni a fegyverrel főnyélét. Németország és Olaszország afrikai harcokat azonban teljes mértékben teljesítették a nekik kiszabott feladatot; ellenállásukkal hónapokig tartó elkésredést küzdelemben minden talpalatnyi földet visszára tettek az ellenség számára.

A Führer május 10-én a következő rádiótáviratot intézte Ernim vezérezedeshez, aki egy idő óta az északafrikai német-olasz csapatok parancsnoka volt: „Köszönetemet és legnagyobb elismerésemet fejezem ki Önnek és hősiess harcra vezető csapatának, melyek az olasz

hajtársakkal hű fegyverbarátságban védnek minden talpalatnyi afrikai földet. Velem együtt az egész német nép bámulattal kíséri figyelemmel katonáink hősi harcát Tunisziában. A háború egész sikere szempontjából ez a harc a legnagyobb értékkel bír. Csapatának teljes odaadása és magartása példaképpül fog szolgálni a Nagynémet Birodalom egész véd erejének és különösen dicső lapja lesz a német hadtörténelemnek. Hitler Adolf.”

A Duce május 11-én a következő rádiótáviratot küldte Ernim vezérezedesnek:

„Bámulattal és büszkeséggel kísérem figyelemmel azt, amit az afrikai hadseregcsapatok csapat szilárd elszántással és hajthatatlan vitészséggel az ellenség számbeli túlerőjével szemben véghezvittek. A történelem elismeréssel fog adózni a hősi tettek iránt. Az afrikai hadseregcsapatok vezetőiben és katonáiban köszöntöm a tenetelnyépek vitézségének legszebb megnyilvánulását. Mussolini.”

Afrikai csapataink csaknem két és fél évig tartó hőies küzdelme, mellyel egész teljesítménye külön méltatás számára marad fenn, mindig egyik legbüszkébb és legdicsőbb fejezete lesz a német katonai történelemnek. (MTI)

NAGY ANGOL LEGI VESZTESEK

Amszterdam, május 13. (Német TI) A brit hírszolgálat jelentése szerint londoni hivatalos körökben elismerik, hogy az angol légi haderő a csütörtökre virradó éjjel Duisburg ellen intézett támadásban 34 bombázót veszített.

SZÉTROMBOLT ELLENESÉGES VASÚTI ÖSSZEKÖTTETÉSEK

Berlin, május 13. (MTI) A Német TI értesülés szerint a német légi haderő május 12-én is összpontosított támadásokat intézett a kubáni hídfőnél, valamint a Donec felső folyása mentén lévő szovjet állások és csapattartalékok ellen. Német harc repülőgépek kötelékei a Kaukázusól egészen a legészakibb vidékig több arcvonalzszakoszon ismételt támadásokban szétrombolyítottak az ellenség fontos vasúti összeköttetéseit. Német vadászpilóták a kolai öbölben felgyújtottak egy ellenséges gyorsvasutat.

Berlin, május 13. (Német TI) Május 12-én az egész keleti harctéren, eltekintve a kubáni hídfő keleti arcvonalzszakasza, valamint Lisszianszktól északra indított több bolsevista előretörés sikeres elhárításától, nem voltak jelentősebb harc események. A szovjet a kubáni hídfő ellen intézett helyi támadásába egy lövészredet vetett harcba. Az ismételt támadások az ellenségnek okozott súlyos veszteségek mellett meghálulást a német csapatok ellenállásán. Lisszianszki térségében a bolsevisták igyekeztek megerősíteni a Donec nyugati partján lévő maradék csapataikat és megkísérelték, hogy újabb előretörjenek. A támadó vállalkozás a német elhárító tüzből megszeplott. Az ismételt csapattámadásokat tűzérrel szétgrasztoltuk. A német hadsereg Leblingrad előtt álló tüzérsége gyárakra és benzinkutakra tüzelt.

Nagyszerű hangverseny a Zenedében

Tegnap este rendezte meg a debreceni zenede VI. nyilvános hangversenyt. Corelli, Spohr, Haydn, Beethoven, Brahms, Chopin és más kiváló zeneszerzők művei szerepeltek műsoron.

Fried Márta zongoraszámja és Ullmann Anna hegedűszámja után v. Tóth S. péter invenciózus, nagy felkészültségű zongorajátékában kifejezésre jutott muzikális tehetsége. Nagy sikere volt G. Hoór Tempis Erzsébet tanítványának, a csalogány hangú Papp Juditnak. Fejlődésképes, tehetséges, énekes, aki eddig is sok sikerre tekinthet vissza.

Fülöp Sándor hegedűjátéka teljes felkészültséget mutatott. Fiatal, tehetséges hegedűs. Sikere volt. Kádár Sándor ambiciózus gordonkajátékáért sok tapsot kapott. Pásztor Mária gyönyörű zongoraszámjában kifejezésre jutott érdekes, robbanó egyénisége. A bársonyos hangú György Ilona, a másik kiváló énekesnő, művészi énekstílusával kellemes meglepetésként hatott. Tavaly óta sokat fejlődött. Átütő sikere volt, melyet meg is érdemelt. Galánffy Lajos, Pásztor Mária, Borbély Edit, Báshy Károly zongorakíséretei dícséretet érdemelnek. Kár, hogy igen kevés számú közönség hallgatta végig ezt a nívós hangversenyt.

Emberirtás Szovjetországban

Minszk, május 13. (Német TI) A Bialskaja Gazetta c. lap bolsevista titkos hivatalos adatok, valamint felfedezett okmányok alapján számokat közöl arról, hogy mennyi volt a Szovjetunióban 1917 és 1941 között a „örvényesen megölt személyek száma”. Az adatok a következők: 28 püspök, 42.000 lelkész, 75.500 polgári hivatalnok, 890 ezer katonai hivatalnok és alkalmazotti, 9 ezer orvos, 7 ezer tanító, 420 ezer az intelligencia különböző rétegeihez tartozó személy, 244 ezer alkalmazotti, 692 ezer munkás, 815 ezer paraszt és 12.950 másfoglalkozású személy. E szerint a szovjet közegei 2 millió 700 ezer 278 embert öltek meg, azok közül a polgárháború éveiben kerekén 1 millió 400 ezer embert „likvidáltak”.

Az 1921. évi nagy éhínség idején pedig kerekén 10.250.000 ember halt meg éhen. Az 1932-33. évben újból több mint 10 millió ember esett áldozatul a második nagy éhínségnek. — Azonkívül a 20-as években csaknem 10 millió embert agyonlőttek, vagy száműzték, vagy veszítették életüket. E szerint az 1941. évi háború kitörése idején Lengyelországban, Besarabiában, Észak-Bukovinában és a balti államok egy részében megszállása során követtek el, úgyhogy nem túlzás, ha a Szovjetunióban 1917 óta illy módon életüket veszített személyek számát kerekén 40 millióra becsülik. (MTI)

Szekfü Gyula nyerte az Akadémia nagydíját

Debreceniek is nyertek könyvjutalmat

Budapest, május 13. A Magyar Országos Tudósítói jelenti: A Magyar Tudományos Akadémia nagyhatározatában az egyes osztályok tagajánlásait, majd szavazás útján döntött Concha Győző, Komma Andor, Beresik Árpád és Hoosy Lajos arcképeinek az Akadémia termébe való felvétele ügyében. Végül Voinovich Géza főtákar ismertette az ünnepélyes közlés tárgysorozatát, amelyet május 16-án, vasárnap délelőtt 11 órakor tartanak az Akadémia dísztermében, ahol előlki megnyitót mond, Voinovich Géza felvassza főtákarai jelentését, Saly Kálmán „gróf Klebelsberg Kunó emlékezete” címmel, Neuber Ede pedig „As orvos és a háború” címmel tartanak előadást.

tott osztályelnökök bejelentését is. Megválasztotta az összes ülés az osztályok tagajánlásait, majd szavazás útján döntött Concha Győző, Komma Andor, Beresik Árpád és Hoosy Lajos arcképeinek az Akadémia termébe való felvétele ügyében. Végül Voinovich Géza főtákar ismertette az ünnepélyes közlés tárgysorozatát, amelyet május 16-án, vasárnap délelőtt 11 órakor tartanak az Akadémia dísztermében, ahol előlki megnyitót mond, Voinovich Géza felvassza főtákarai jelentését, Saly Kálmán „gróf Klebelsberg Kunó emlékezete” címmel, Neuber Ede pedig „As orvos és a háború” címmel tartanak előadást.

Nagy érdeklődés nyilvánult a MfP csütörtöki interpellációs értekezlete iránt

Budapest, május 13. Kormány-párti körökben széleskörű érdeklődés előzte meg a Magyar Élet Pártjának csütörtöki esti interpellációs értekezletét. Az értekezlet hét órakor kezdődött a párt akadémiájai helyiségében, előtte hat órakor párvezetési ülés volt.

A pártvezetést a parlamenti szünetre való tekintettel igen látogatos volt. Az esti órákban Kállay Miklós miniszterelnök, pártvezér is megjelent: a pártban és ott voltak a kormánytagjai, az államtitkárok és főispánok.

Az értekezlet napirendjén pártinterpellációk szerepeltek. Az interpellációkra még visszatérünk. A Magyar Élet Pártjának vidéki szervezetét egyébként az elmúlt napokban több pártválasztmányi gyűlést tartottak, így legutóbb Rozsnyó város és a környékbeli községek pártvezetelmek tagjai gyűltek össze szokatlanul nagy számban bár Radvanszky György elnöklésével választmányi gyűlésre. A megjelenésről Miköz Tamás, Fodor Jenő és Patáky László országgyűlési képviselők tájékoztatták az időszaki értekezletet. A gyűléstől a szervezők táviratban biztosították ragaszkodásukról Kállay Miklós miniszterelnöktől és vitéz Lukács Béla tárcanélküli miniszter.

TITKOS ÜLÉS A SVED PARLAMENTBEN

Stockholm, május 13. (Bud.) A svéd parlament csütörtöki ülésén titkos ülést tartott, hogy meghallgassa Günther külügyminiszter beszámolóját. Hír szerint Günther beszámolójában kitért a német-svéd egyezményre is, amelynek értelmében Svédország megengedte a német csapatoknak Svédországon át való szállítását, mivel az utóbbi időben bizonyos oldalról ennek a megállapodásna betartását követelték.

Csokonai színház
Pénteken munkaelőadásban:
Tahiti gyöngye
Látványos nagy revüoperett!
Szombaton és vasárnap
Jávor Pál
vendégjátéka a Botoróban!

Meteor mozgó műsora
Pénteken 5 és 7 órakor — Szombaton 3-5-7 órakor!
Kacagás végkimerülésig!
Házassággal kezdődik
Muráti Lili, Hajmássy Miklós.

Hungaria filmszínház
Ma először! Izgalmas magyar filmdráma!
Éjféli gyors
Főszereplők: Sárdy J. Bory B. Greguss Z. Billesi T.
Előadások 5 és 7 órakor.

APOLLO
Ma utoljára:
CSALÓDÁS
Szombattól! Holnaptól: Tassányi-Fekete Mária és Jávor Pál két magyar főszereplője a **Fehér emberek** Az első magyarul és olaszul beszélő film.

Vigszínház
Ma 5-7 órakor először a legszébb, legművészebb olasz világfilm:
Néma tanu
Izgalmas, megható, romantikus történet. — Fősz.: AMADEO NAZZARI — Ivone Maes

hogyan lehetne... hogy ne csak a papok, hanem a világiak is hozzájáruljanak...

Közének és ima zárta be a debreceni református nők konferenciájának első napját...

részen elfogyasztottak, részben árdrágítva hozták forgalomba.

A vádlottak kihallgatása után dr. Sámly László királyi ügyész hangoztatta, hogy a vádlottak minden valószínűség szerint a légvédelemmel kapcsolatos elszállítás ideje alatt követték el a lopást...

A perbeszédnek elhangzása után a törvényesek lopás bűntettéért Bujdosó Sándort és Truczkal Lajost 1-1 évi, Pető Lajost 10, Bujdosó Józsefet 8, id. Bujdosó Sándort és Hajnal Istvánt 6-6 hónapi börtön...

Kodály debreceni dirigensei

Utóhang a debreceni Kodály-hangversenyhez

A vasárnapi debreceni Kodály-hangverseny utóhangjaként kaptuk az alábbi közérdeklő levelet: Mélyen tisztelt Szerkesztőség!

Talán még nem késő néhány reflexiót fűzni a debreceni Kollégiumi Kántus és a középiskolák május hó 8-iki Kodály-hangversenyéhez. Dícséret és elismerés illeti meg a debreceni tanuló ifjúságot...

De a Kodály-hangverseny sikerével kapcsolatban szeretném a debreceni közönség figyelmét külön is felhívni azokra, akik ezt a sikert előkészítették, megalapozták és kiteljesítették...

Ugy emlékszem, hogy annak idején, mikor a Debreceni Újság-Hajdúföld felvetette a Kodály-hangverseny megrendezésének ötletét, éppen Horváth Károly volt az, aki a leglelkesebben állott az akció élére...

Soraim közléséért maradtam a Szerkesztőségnek hálás tisztelettel. Egy lelkes zenekarát.

A közellátásügyi miniszter rendelete alapján a debreceni fürdőáratokat 10-20 százalékkal felemelhetik

A m. kir. közellátásügyi miniszter most két rendeletével megengedte, hogy a fürdőüzemek az ez év január 1-én érvényes rendes és kedvezményes díjait emelhessék.

Eszerint az egész éven át üzemben levő gyógyfürdők és éghajlati gyógyintézetek 1 pengőért meg nem haladó jegyárakat legfeljebb 15 százalékkal, 1 pengőnél nagyobb összegű jegyárakat legfeljebb 20 százalékkal, az idény gyógyfürdők és éghajlati gyógyüzemek 1 pengőért meg nem haladó jegyárakat 20, 1 pengőnél nagyobb összegű jegyárakat 25 százalékkal, az egész éven át üzemben levő tisztasági fürdők és fedett uszodák 1 pengőnél aluli díjait 10, 1 pengőnél felüli díjait 15 százalékkal, az idény tisztasági fürdők, nyári uszodák, folyami és tóparti fürdők 1 pengőnél aluli díjait 15, 1 pengőnél felüli díjait 20 százalékkal emelhetik.

Azoknál a fürdőknél, ahol fehérenemű is kiszolgáltatóknak, 1 pengőnél aluli díjnál még személyenként 10, 1 pengőnél felüli jegyárnál pedig 30 fillér fehéreneműhasználati díjat is felszámíthatnak.

Német professzor előadása a debreceni Orvosegyesületben

A Debreceni Orvosegyesület csütörtökön tartotta XI. tudományos ülését a Belklinikai tanteremben. Az ülés egyetlen tárgya Domagk G. professzor, az I. G. Farbenindustrie kutató laboratóriuma vezetőjének előadása volt a bakteriumokozta fertőzések sulfonamid kezelésének eredményeiről.

hatását. Domagk professzor ezután ismertette azokat a feltételeket, melyek szükségesek a gyógyszerhatás kifejlődéséhez. Nagy érdeklődést váltott ki előadásának az a része, melyben a gázvízbenyő leképzésével foglalkozik. Ez a betegség a földdel szennyezett sebű katonák között szedi áldozatait és már régóta leküzdhetetlen problémát jelent a hadisebészetben.

Domagk professzor előadásának bevezető részében ismertette azokat a gyógykísérleteket, melyeknek során a sulfonamid készítmények korrekáló hatását fedezte fel. Ez a munka már 1932-ben kihozta a gennyes fertőzések első hatásos ellenszerét, mégis 3 évig tartott, míg a gyógyszer az orvosok körében teljes méltánylásra jutott.

Remélhető, hogy a harmadik pusztító népbetegségnek, a tuberkulózisnak is megtalálja a kutató orvos-tudomány az ellenszerét.

A Hungária malomban felrobbant egy kazán. két ember súlyosan megsebesült

Csütörtökön délelőtt súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt a Hungária hengermalomban. Az egyik kazán körül foglalatok között Kulcsár Lajos 40 éves géplakatossegéd, Kodály-utca 4. szám alatti lakos és Kapusi József fűtő, Orbán-utcai lakos. Munka közben eddig még kiderítetlen okokból a kazán felrobbant és a két munkást súlyosan megsebesítette.

Kapusi József fűtőnek szemöldökét csaknem letépte a robbanás ereje, ezenkívül bal karján másodfokú égési sebeket szenvedett. A két szerencsétlentől járt embert a kihívott mentők részestítették elsősegélyben, majd kiszállították őket a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá kerültek.

A szerencsétlenség ügyében a rendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy mi okozta a robbanást és terhel-e valakit felelősség a súlyos szerencsétlenségért.

Bicskával vágták ki a göré oldalát és árdrágítva adták el a lopott tengerit

A debreceni csendőrség napok alatt bravúros nyomozással ártalmatlanná tett egy jól megszervezett bűnszövetkezetet, amelynek tagjai sorozatos lopást követtek el a Középfokú gazdasági tanintézet Bőszörményi-úti telepén. Kapával klásták a burgonyavermet és onnan nagyobb mennyiségű burgonyát loptak, ugyanakkor nem hagyták figyelmen kívül a csüves-tengerivel telt görét sem.

A göré léccét bicskával kivágták és nagyobb mennyiségű tengerit vettek magukkal a bűnszövetkezet tagjai. Kovács István tanár becselése szerint a bűnszövetkezet tagjai az intézet önelátására berendezett internátusának több mint 400 pengő kárt okoztak.

A bűnszövetkezet tagjait kihallgatásuk után a csendőrség bekísérte a királyi ügyészség fogházába, ahol most gyorsított eljárást tartotta meg velük szemben a főtárgyalást dr. Cs. Sebestyén György tanácselnök, egyesbíró. Dr. Sámly László királyi ügyész vádindítványában Bujdosó Sándor, Truczkal Lajos, Pető Lajos, Bujdosó József, id. Bujdosó Sándor, Hajnal István és egy fiatalkorú, Tegez-utcai napszámos ellen lopás bűntette miatt emelt vádat.

A bűnszövetkezet tagjait kihallgatásuk után a csendőrség bekísérte a királyi ügyészség fogházába, ahol most gyorsított eljárást tartotta meg velük szemben a főtárgyalást dr. Cs. Sebestyén György tanácselnök, egyesbíró. Dr. Sámly László királyi ügyész vádindítványában Bujdosó Sándor, Truczkal Lajos, Pető Lajos, Bujdosó József, id. Bujdosó Sándor, Hajnal István és egy fiatalkorú, Tegez-utcai napszámos ellen lopás bűntette miatt emelt vádat.

Török Tibor kollégiumi tanítóképzőintézet igazgató bucsuztatja a ballagó diákokat

A debreceni református Kollégium tanítóképzőintézetének ötödéves növendékei tegnap délelőtt rendezték meg évvégi ballagási ünnepségüket. A szép bucsúaktust megelőzően délelőtt 9 órakor az intézet ifjúsága a Nagytemplomban ünnepi istentiszteleten vett részt, ahol Török Tibor tanítóképzőintézet igazgató mondott magasröptű, gyönyörű imát.

Farnas Béla a gyakorlóiskola kis növendékeihez szólott a búcsúzóik részéről, míg a gyermekek nevében Oldás Tibor válaszolt.

Ezután az ifjuság a Kollégium udvarára vonult. A ballagó növendékek bejárták az épületet, majd az ünnepi alkalomra feldíszített kisharangtól Jakucs Sándor V. éves növendék vett búcsút.

A záróülés keretében került sor az önképzőkör által meghirdetett irodalmi pályázatra. A díjakat dr. Zombor Zoltán önképzőkör tanárelnök osztotta ki. Novellapályázaton 1. lett Cseke Ferenc V. éves, 2. Harsányi István IV. éves.

Utólszor kondulsz nekünk, utólszor halljuk kedves csengését, s most a búcsú pillanatában fáj tőled a válás. Őt esztendő előtt te köszöntötted köször a kisdíjakot s most a te hangoddal indulunk innen el.

Ecsegy István néprajzi pályázaton 1. a Kovács László IV. é., 2. Darnay Lajos V. é., Dr. Veress István testnevelési pályázaton 1. Kálmánfalvy Béla V. é., dícséretet kapott Nagy Jenő IV. é. és a Kovács László IV. é.

Kívánom — fejezte be szavait Török Tibor —, hogy életetek a fontos pillanatában áldjon és segítsen meg Isten. Akinek tehetséget adott az Ur, úgy munkálkodjon, hogy soha erre az iskolára szegyenyt ne hozzon.

Rajzpályázaton 1. Miskolczy László V. é. Kovács Lajos fizikai pályázaton 1. lett Kovács Sándor III. éves növendék. Az önképzőkör záróülésén Csenky Imre zenetanár lendületes vezénlyével a Csokonai énekhar szövege zárta be.

Futó Zoltán igazgatótanító a Kollégiumi Diákszövetség nevében intézett szavakat a ballagókhöz, majd Cseke Ferenc V. éves növendék Somorjai László osztályfőnöknek tolmácsolta maga és társai halálját megértő szeretetleért és támogatásáért, mellyel mindannyiójukat nevelték és oktatták.

Az ORTE pályázaton 1. Szamosújvári Sándor V. é., 2. Vadon József IV. é. Gáspár János gyógypedagógiai pályázaton 1. Darnay Lajos V. é., 2. a Kovács László IV. é., 3. Csék Andor V. é. Rajzpályázaton 1. Miskolczy László V. é.

A betegsége miatt távollévő osztályfőnök nevében Hadas Balázs tanár vett búcsút a növendékektől szeretetteljes, buzdító szavakban, melyekkel mintegy bevilláztatt nyújtott az életbe az ifjú tanítóknak.

VASKERESKEDŐ GEPSZIJ ARUSITÁSI JOGA A m. kir. kereskedelem- és közlekedésiügyi miniszter azt az elvi döntését közölte a kereskedelmi és iparkamarával, hogy a vaskereskedő erre szóló iparigazolványa alapján gépszíjak forgalombahozatalával is foglalkozhatnak.

A kialakult gyakorlat szerint ugyanis a vaskereskedő kisebb gépekkel és gépkatrészekkel is kereskedhetik és minthogy a gépszíj is gépkatrésznek minősül, nem tehető észrevétel az ellen, ha a vaskereskedő az erre jogosító iparigazolványa alapján gépszíjak forgalombahozatalával is foglalkozik.

Kamarakerületi ipartestületi értekezletet tart a kamara vasárnap az anyagellátás új rendje ügyében

A debreceni kereskedelmi és iparkamara vasárnap, május 13-án, délután kilenc órakor kamarakerületi ipartestületi értekezletet tart az anyagellátás új rendje ügyében. Az értekezlet tárgysorozata a következő tárgyakat vették fel: 1. Az építőanyag (cserép, téglák, cement, szigetelőlemez) ellátásának új rendje. 2. Egyes hengereit vas-

árak forgalmának és felhasználásának szabályozása tárgyában készült rendelettervezet. A gyűlést követően az értekezlet résztvevői a háborús viszonyoknak megfelelően, egyáltalános közös ebéden vesznek részt. A Debrecen és Vidéki Ipartestület az érdekelteket szakszervezetek értesítette az értekezletről.

Izgalmas üldözés után elfogtak két tolvai cigánylegényt a Téglyavető határában

A tettesek még markukban szorongatták a lopott pénzt, mikor horogra kerültek

A múlt nap Nagy Ferencné Szonda-utcai szalocsüzetébe benyitott két fiatal cigánylegény. Az üzletben ebben a pillanatban senki sem tartózkodott. A kínálkozó alkalmat arra használták fel a fekete legények, hogy kirántották a pénztárfiókot és abból 120 pengőt emeltek ki. A pénz tekercsben állt a fiókban. Alig léptek azonban az üzlet küszöbén át, mikor benyitott Nagy Ferencné is és megdöbbenve fedezte fel a kishűzött, üres fiókot. Nyomban kiszaladt az utcára és még látta a két cigányt, amint hátra-hátra tekintgetve a Téglyavető irányában futottak. Nagy Ferencné fellármázta a környéket s csakhamar sok gyárgos és egy kerékpáros férfi vette üldözőbe a tolvajokat. Izgalmas hajtsza kezdődött: néhány pillanat múlva a kerékpáros utóért a cigányokat. Sikerült is elcsípni a legényeket s ekkor már több gyárgos is odaérkezett. A cigányok még a kezükben szor-

ongatták a lopott pénzt. Nagynehezen sikerült a legközelebbi rendőrszemhez kísérni a tetteseket, aki aztán előállította a rendőrségre őket. Kihallgatásuk alkalmával kiderült, hogy munkát keresni indultak el, azonban azzal az eltökélt szándékkal, hogy felhasználják a kínálkozó alkalmat a könnyű pénzszerezésre. Mindjárt téglyavetőbeli lakásukhoz közel próbálták szerencsét, szerencsétlenségükre. Le is buktak az első alkalommal. A rendőrség most továbbfolytatja a nyomozást, mert a gyanú, hogy több tolvajost is elkövettek. Néhány hónappal ezelőtt hasonló körülmények között két cigánylegény a Szolyai-telep egyik fűszerkereskedésében hajtott végre hasonló lopást. Valószínű, hogy ennek a lopásnak is a két cigány volt a tettese. A cigánylegényeket őrizetbe vették.

Egy kisleány holttestét fogták ki a Tiszából

A Tisza mellett foglalatokodó emberek arra lettek figyelmesek, hogy Tiszafehéregyháza község alatt emberi alakhoz hasonló valamit víz a víz. Csónakba szálltak és kiemelték a Tisza terhé, amely egy kisleány holtteste volt. Az esetet jelentették a csendőrségnek, amely azután megindította a nyomozást az ügyben, az ügyészség pedig elrendelte a holttest fõlboncolását. A boncolás eredménye szerint a kisleány 12 éves lehetett és halálát bélesavodás okozta. Feltűnő volt, hogy a fejé kopaszra volt vágva. Ebből arra következtettek, hogy higiéniai szempontról vágták le a leány haját.

Az eddigi föllevések szerint kol-dulásból élő gyermekről van szó, ki ruházatról ítélve, ruszin lehetett. Nem lehetetlen, hogy már holtan került a vízbe. Ruházata fehér házi-szötte volt, fekete gumitalpas cipőt viselt, nyakán piros petytyes sál volt körülcavarva. A nyomozás, illetve boncolás azt is megállapította, a boncolás az is megállapította, hogy a nyakszálat csak viselte, de ezzel semmiféle bűncselekményt nem követtek el. A csendőrség a kisleány személyazonossága megállapítására megindította a nyomozást.

Milyen életkorig, miért és hogyan lehet kérni katonai szolgálathalasztást?

A honvédelmi törvény azok részére, akik meghatározott életkorára készülnek, vagy akinek életviszonyai ezt egyébként mellányosítják, a rendes tényleges szolgálói kötelezettség teljesítésére való bevonásra halasztás engedélyezését teszi lehetővé. A szolgálathalasztás engedélyezését a honvédelmi miniszter most kiadott rendeletével újból szabályozta.

amelyben a kérelmező a 24. életévét betölti. Ebben a szolgálathalasztásban tulajdonképpen azok részesülhetnek, akik tanulmányaikat valamely felsőbb tanintézetben folytatják. Mások csak nagyon kivételes esetekben részesülhetnek szolgálathalasztásban. Így olyan közép- vagy közép-fokú iskolai tanulók, akik középsikolai tanulmányaikat hosszabb ideig tartó betegség miatt nem tudták rendszer időre elvégezni vagy tanulmányaikat a megszállott területeken fennállott különleges viszonyok következtében egyáltalán nem, vagy csak kéredelesen folytathatták. Ezek a középsikolai végzettségű, megszerzéséig (érettségi vizsgák-

fig) nyerhetnek szolgálathalasztást. Ezek kérelmükhöz az iskola igazgatójától kiállított bizonyítványt csatolnak, amely igazolja, hogy a karposzományviselési jogosultság elnyeréséhez szükséges végzettséget legfeljebb 24 életévükig megszerzik.

CSALÁDFENNTARTÓI KEDVEZMÉNY

A családfenntartói kedvezményben részesülők közül azok, akiknek a családfenntartói kötelezettségük előreláthatólag megszűnik, akkor ezek a pórtartalékba való helyezésük helyett szolgálathalasztásban részesülnek. Ezeknek azonban a szolgálathalasztást nem kell kérniük, mert a családfenntartói kedvezmény elnyerése iránti kérelmükre véghatározatban kapják a szolgálathalasztást.

A családfenntartói kedvezményt a sorozóbiztosítágnál kell előadni, míg a tanulmányok miatti szolgálathalasztási kérelmet június 30-ig kell beadni a honvéd kiegészítő parancsnokságnál s ennek határázóját a honvédelmi miniszterhez lehet megfellebbezni.

Az István Gözmalom kedvező mérlege

Az Első Békéscsaba, Miskolci és Debreceni István Gözmalom Rt. május 19-re összehívott rendes közgyűlése elé terjesztendő 1942. évi mérleg a vállalat további megerősödésének, forgalma emelkedésének képet mutatja. A vállalat üzleti bevétele e mérleg szerint 2.7 millió pengő volt, amelyből az üzleti és üzemi kiadásokra 973.603, munkabérekre, és tiszt fizetésekre pedig 783.118 pengő jut.

A mérleg vagyoni oldalán az épületek és berendezések mérlegszertel értékelése 5.3 millió pengő, az értékmény és terménykészlet 3.4 millió pengő, a számkészlet 1.06 millió pengő, az anyagkészlet pedig 293.369 pengő. A vállalat múltévi tiszta nyeresége 127.400 pengő volt. A vállalat vezetősége az elmúlt évben is rendkívül gondot fordított az alkalmazottai szociális helyzetének javítására.

A napokban számollunk be lapunk hasábján az István Gözmalom legutóbbi szociális ténykedéséről, amelyet alkalmazottaival szemben tett. Ezt igazolja az alkalmazotti nyugdíjintézkedés mérlegben kimutatott 1.4 millió pengőnyi összege, valamint az, hogy malomiskolája alapjának dotálására 21.600 P-t fordított. De itt kell megemlítenünk, hogy az alkalmazottak kulturális életének fenntartásához is jelentős összeggel járul hozzá az Igazgatóság. Örömmel regisztráljuk az általi István Gözmalom gyönyörű eredményét.

Leadja-e a cigány a zsádnak a zsákot?

Vadász Zsuzsi Sándor hajdúhadházi cigánylegény lopás, Grósz Armin zsidó pedig orgazdaság vétségével került a törvényszéken dr. Cs. Sebestyén György tanácselnök, egyes bíró elé, mert a vádirat szerint Hajdúhadházon árpaszállítás közben a cigány a Hombár tulajdonát képező árpából egy zsákkal leadott Grósz Arminnak.

A ítéltárgyalás során a cigány beismerte a lopást, de Grósz Armin tagadta, hogy a zsák árpát neki lopták volna. A tanúk kihallgatása után a törvényszék Vadász Zsuzsi Sándor két hónapi fogházbüntetésre ítélte, míg Grósz Armint felmentette az ellene emelt vád és következményei alól. Az ítélet jogerős.

Fokozatosan emelkedik ipari kivitelünk

Németország, Olaszország és Svájc maradt főbb kivitteli piacunk

A Magyar Vámpolitikai Központ a Cseh-Morva protektorátussal és a 1942. évi jelentése részletes áttekintést ad az elmúlt és a folyó év első négy hónapjának kereskedelempolitikai eseményéről és külkereskedelméről. A jelentés szerint Európa külkereskedelmi mozgalmának jellemző vonása a forgalomnak Németország felé való összpontosulása.

Lengyel Főköormányzósággal együtt 61.1 százalékról 54.9 százalékra, illetve 64.4 százalékról 59.2 százalékra esett. A jelentés szerint azonban a Németbirodalom külkereskedelmünkben való részesedésének csökkenése nem jelenti Németországgal való forgalmunk esését, mert a magyar-német forgalomban mind a behozatal, mind a kivitel értéke emelkedett, de kisebb mértékben, mint egész behozatalunké és kivitelünké.

A magyar kereskedelempolitika az évek óta bevált úton haladt az áruforgalmi és fizetési egyezmények egy esztendőre egyes esetekben még ennél is kisebb időtartamra történő megújításával.

Olaszország külkereskedelmünkben ezúttal is a második helyet tartja. Az 1941. évi 41.9 millió pengős behozatali többlettel szemben a magyar-olasz forgalom 1942-ben ismét, bár jelentéktelen, 1.5 millió kivitteli többlettel zárult.

A kereskedelmi mérleg kivitteli többlete az 1941. évi 57 millió pengőről 720.6 millióra emelkedett és ebben nemcsak az áremelkedéseknek, hanem számos áruból a kivitel mennyiségének növekedésének is része van. Az iparcikkek részesedése kivitelünkben évek óta fokozódik.

Svájc a harmadik helyen áll külkereskedelmünkben. A balkáni országok közül nagyobb keretű forgalmunk csak Bulgáriával és Törökországgal volt. Arucserforgalmunk az északi államok közül főleg Svédországgal és Finnországgal is élénkibb volt az árucserforgalomban.

A NIKOTIN HELYETTESÍTÉSE A NÖVÉNYVÉDELEMBEN

Mint néhány héttel ezelőtt beszámoltunk róla, a nikotin ezévi elosztását a földművelésügyi minisztérium Növényegészségügyi Szolgálatára irányítja. E rendelkezés szerint, melyet a nikotin technikai okokból indokolt elosztása tett szíveskedéssel, csakis a gyümölcs-termelő egyesületek tagjai vásárolhatnak nikotint egyesületek útján.

gyár teljes üzemmel gyártja a nikotint s így mindazok, akik az újabb rendelkezések értelmében jogosultak nikotinvásárlásra, beszerzésük szükségleteiket, azok pedig, akik nem tagjai a kijelölt egyesületeknek, teljesen azonos eredménytel használhatják a „nikotin”. A dohányjövődéki központi igazgatóság, tudatában a nikotin és niktin növényvédelmi jelentőségének, biztosította a nikotin gyártásához és csomagolásához szükséges anyagokat s így annak forgalmában fennakadás nem lesz. A niktin alapanyag azaz, hatóanyaga pedig a nikotin s ez a szerencsés összetétel biztosítja az eredményt, továbbá a könnyű és veszélytelen kezelést. Beszerzése is egyszerűbb, mint a nikotin, mert mérgegyásárlási engedély nélkül kapható már a napokban a dohánygyárudákban.

Mivel így nem juthat mindenki nikotinhoz, olvasóink tájékoztatására érdeklődtünk Kóncz Sándor dohánygyári vegyész-mérnökkel a nikotin pótlásának, illetőleg helyettesítésének lehetőségéről, akitől a következő felvilágosítást kaptuk. Tény, hogy a nikotin szerepe a növényvédelemben igen fontos, azonban aggodalomra nincsen ok a nikotinhány miatt, illetőleg ilyenről nem beszélhetünk. Ugyanis a debreceni dohány-

gyár teljes üzemmel gyártja a nikotint s így mindazok, akik az újabb rendelkezések értelmében jogosultak nikotinvásárlásra, beszerzésük szükségleteiket, azok pedig, akik nem tagjai a kijelölt egyesületeknek, teljesen azonos eredménytel használhatják a „nikotin”. A dohányjövődéki központi igazgatóság, tudatában a nikotin és niktin növényvédelmi jelentőségének, biztosította a nikotin gyártásához és csomagolásához szükséges anyagokat s így annak forgalmában fennakadás nem lesz. A niktin alapanyag azaz, hatóanyaga pedig a nikotin s ez a szerencsés összetétel biztosítja az eredményt, továbbá a könnyű és veszélytelen kezelést. Beszerzése is egyszerűbb, mint a nikotin, mert mérgegyásárlási engedély nélkül kapható már a napokban a dohánygyárudákban.

Egy tiroli ácsmester 100 éve fedezte fel az írógépet

Nitzsche ősrögépen írta híres filozófiai munkáit

Innsbruckból jelentik: Páratlanul érdekes kiállítást készítenek elő Innsbruckban, abból az alkalomból, hogy az írógépet, a modern élet nélkülözhetetlen eszközét 100 évvel ezelőt egy tiroli ember fedezte fel. A kiállítás egyik legérdekesebb darabja az írógépek ősapja lesz, amelyet Peter Mitterhoffer tiroli ácsmester állított össze, a múlt század közepén. Az első írógép alig hasonlított az írógép mai nélkülözhetetlen gépéhez, fából készült és apró bórdrabakkal köztük össze az egyes alkotrészeket.

Sajnos, sem a derék tiroli ácsmester, sem a dán lelképászter nem rendelkeztek elég anyagi erővel, hogy találmányukat tökéletesíthessék és így az írógépgyártással komolyan Amerikában kezdtek először foglalkozni. Az első amerikai írógépek valóságos óriások voltak, Magasságuk majd egy félméter, az írás pedig olyan zajjal járt, hogy hosszabb ideig senki sem bírta a munkát. Idők folyamán mindjebb egyszerűsödött az írógép alakja, európai és amerikai memókők egymással versenyezve igyekeztek tökéletesíteni. Szinte évente új írógéptípus került piacra. Az írógép tökéletesítésének két legfontosabb problémája a billentyűzet egyszerűsítése és a gép térfogatának csökkentése volt. A kiállításon egymás mellett bemutatják az amerikai ősrögépek egyikét, amelyet két ember is alig tud felemelni és a világ egyik legkisebb írógépét, az Olympia írógépet, amelynek súlya alig négy kilogramm, az alkotásában könnyelműség nélkül.

Malling Hansen dán lelképászter írógépe már fémből készült, félgömbalakú volt, billentyűkkel mozgatható beütőkörök ütdök a papírfelülethez, azonban az írás csak akkor látszott, ha a papír alá mászópapírt is helyezték, mert festékszalagot még nem használták. Ez a masina azonban mégis használható volt, mert a híres német filozófus Nitzsche és ilyen Hansen-féle írógépen írta halhatatlan remekműveit.

Malling Hansen dán lelképászter írógépe már fémből készült, félgömbalakú volt, billentyűkkel mozgatható beütőkörök ütdök a papírfelülethez, azonban az írás csak akkor látszott, ha a papír alá mászópapírt is helyezték, mert festékszalagot még nem használták. Ez a masina azonban mégis használható volt, mert a híres német filozófus Nitzsche és ilyen Hansen-féle írógépen írta halhatatlan remekműveit.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

A PART KÉPVISELOI KÖZÜL: Balogh István fogad minden hónap első vasárnap délelőtt 11-12 óráig.

A MAGYAR ÉLET PARTJANAK TARSASKÖRE az Arany Bika szálló félszemélyes nyitva minden nap délelőtt 9-1 óráig és délután 8-9 óráig.

HAJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig panasznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegye központi MEP iktárnak adhatók át.

GYOGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGÁLATA

"Megváltó" Major örökösök, Piac-utca 18. Telefon: 14-64. — "Mura-könyv" Horváth Zoltán, Piac-utca 72. Telefon: 37-38. — "Bocskay" László József, Cegléd-utca 22. Telefon: 29-14. — "Csokonay" Dr. Batory István, Mester-utca 43. Telefon: 10-15. — "Arpád Fejedelm" Mikos Edith, Csapókert, Jánossy-utca 44. sz.

Emlékeztető!

Holnap szombat! A vasárnapi napunk számára, szombaton este fél 10 óráig veszünk fel apróhirdetéseket.

Egyedüli felvételi hely a napunk kiadóhivatala, Ferenc József-út 56. sz. (Megyeháza mellett.)

Diákszobámhoz...

Két asztal, pár szép, két kis ablak. Talán még egyszer megsírtok... Diákszobám, megyek. Megyünk...

Napfénytelen, sötét kis udvar... A fők búcsúztatnak szavakkal. Kis udvarunk, megyek. Megyünk...

Agyak, szekrény, kis könyves állvány. Ugyes, okos, tudós találmány, egy írógép. Megyek. Megyünk...

Az ajtó mellett kályha, mosdó... A szívem mint egy vad, zobos ló ugrál bennem. Megyek. Megyünk...

Apró-cseprő díszek a polcon. Este van. Csendesen kiálom a lámpámat. Megyek. Megyünk...

ANTALFY ISTVAN

Magyar hősök

A Don menti téli harcokban példás vitézséggel harcolt mádi Kovács Dénes főhadnagy. Miután a gyalogság támogatása közben a leg súlyosabb veszteségeket okozta az ellenségnek üteggel, de ennek ellenére is már mádi Kovács figyelmét rohanata meg, a hősiesség fiatal hősi kőzigránátot ragadva vette fel a küzdelmet támadóival. Szakadatlan kőzigránátharc közepette hűzódott vissza tüzelőállásába, ahol saját üteget és a már súlyos közelharcot vívó két másik üteg megmaradt legénységét is összehívta és személyesen vezette a küzdelmet. Az ellenség ekkor harcokosokkal megerősített újabb támadó hullámokban üzent előre. Mádi Kovács főhadnagy rendületlen szívvel biztatás további kitartásra embereit azok parancsnokai példáján felbuzdulva, emberfeletti hősiességgel viaskodtak tovább. Sikertől is három harcokot kénytelenek voltak visszahúzóztatni. Így időt biztosítottak a gyalogságnak az elvonulásra. Mádi Kovács főhadnagy azonban súlyosan megsebesült a harcban.

Honvédelnk hősi harcait segíti a hadigondozási bélyeg alkalmazásával!

Vöröskereszt bajtársi rádiószó'gálata

SZERETETHULLAMHOSSZ

Debrecen, május 13. Csütörtök. Ezúttal a következő üzenetek érkeztek:

Bagamér: Hásztai Károly honvéd a 164-54. tábori postáról szeretettel csókolja feleségét és két kis gyermekét. Azt kéri, a torma elszállították-e? Mindenkit szeretettel csókol. (Üzenetünk közlését folytatjuk! Adjon Isten szebb jövőndöt minden magyarnak!)

LOPOTT, mert csak élelmiszer ellenében akarták elhelyezni Budapesten

A debreceni törvényszéken igen érdekes ügyben tartott fő tárgyalást dr. Cs. Sebastyán György tanácselnök, egyesbíró. Török János püspökladányi napzámos lopás büntetőével vádolva került a vádlottak padjára, mert a vádirat szerint Püspökladányban többek között élelmiszereket lopkodott össze.

A most megtartott fő tárgyaláson Török töredelmes beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy állás nélkül volt és egyik budapesti barátja azzal biztatta meg, hogyha élelmiszert tud felszállítani a fővárosba, akkor állásba helyezik. Ő sokat töprengött, majd egy kis pénzhez jutott és alaposan felöntötte a garatra, amikor elhatározta, hogy Püspökladányban élelmiszert lop, hogy az ígért állást elnyerje. Az elhatározást tett is követte és több helyen lopott élelmiszert.

A törvényszék a tanúk kihallgatása után Török Jánost lopás vétségében mondta ki bűnösnek és másfél hónapi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

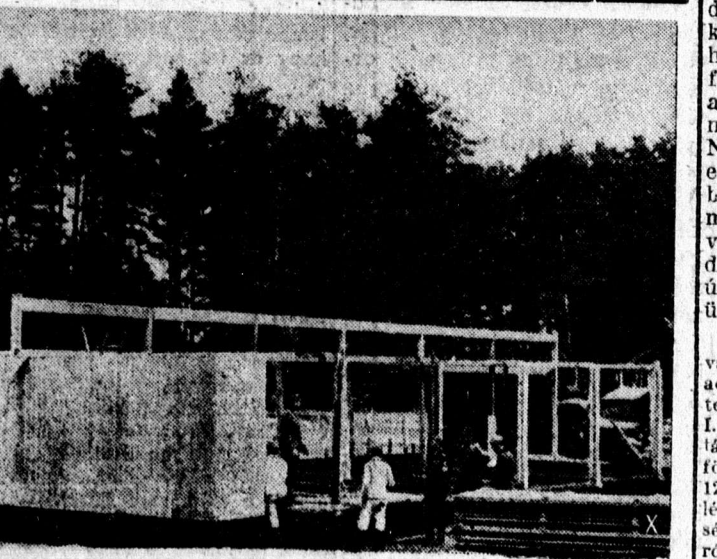
Tanulmányi séta, Debrecen sz. kir. város Iskolánkiüvli Népművelési Bizottsága közli, hogy a kedvezőtlen idő miatt elmaradt történelmi sétát ma délután 4-6-ig tartja meg.

Előadó és vezető: dr. Varga Zoltán gimn. tanár. Gyülekezés a Kollégium előtt.

A Dóczy leánygimnázium I. A osztályú tanuló megható, kedves példát mutattak szerelükről és helyes gondolkodásukról akkor, amikor osztályfőnökük édesanyjának dr. Szntpéteri Kun Belánának halála alkalmából koszorúmegváltás fejében 11 pengőt fizette be az Országos Református Szeretetszövetség debreceni csoportja pénztárába. Ez az adományt Ujlaki Judit és Csabai Magda nyújtották át és fizették be osztálytársaik megbízásából a püspöki hivatalnál a Szeretetszövetség pénztárába.

Allandó képkiallítás művészi olajfestményekből. Olcsó árak. Antalffy, Varga-u. 1.

Feltörték egy lakást és 700 pengő értékű fegyvermút loptak el. Weiskron Miklósné, Szent Anna-utca 22. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a múlt nap betört bezárt lakásába és onnan 700 pengő értékű fegyvermút loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást a tettesek közrekerítésére.

Repülőbázis építése a keleti fronton

Hogy gyarapodott a mesterek és hogy csökkent a segédek és tanoncok száma a kisiparban az utóbbi évtizedek során?

A magyar statisztikai tudomány testületekben átlag 111.000 mester, 130.000 segéd és 63.000 tanonc volt nyilvántartva. A trianoni Magyarországon a mesterek száma ezt az állagot már 1922-ben meghaladta, a segédek száma pedig 1924-ben emelkedett a század elejének állaga fölé a tanoncok száma viszont 1921-ben is meghaladta a régi állapotot.

1938-ban a mesterek száma Magyarországon csaknem 190.000 volt, a segédeké közeljárt a 150.000-hez, a tanoncoké pedig a 70.000-hoz. A mesterek száma tehát 50.000-rel haladta meg az 1913-i állapotot és csaknem 80.000-rel az 1941. évi. A segédek és tanoncok száma azonban nem érte utól az első világháborús évek előtt alkalmazottak számát.

Századunk első öt évében az ipar

Édesanyja megfojtásával gyanusítja a csendőrség

Május 4-én Kiskunmajsa határában lévő vízesárokban megfojtva találták meg K. Tóth Mártonné 65 éves majsai asszonyt. A nyomozás során terhelő adatok merültek fel a halott asszony fia, K. Tóth Illés 48 éves földműves ellen.

K. Tóth Illés rabbiátus természetű ember, aki hozzátartozóival rossz viszonyban él. Egyes tanúk szerint időnkint üldözési roham tört ki rajta és életveszélyes fenyegetéseket is tett. Evvel elelőtt gyanús körülmények között halt meg első felesége. Akkor azt állapították meg, hogy az asszony rossz családi élete miatti elkeseredésében felakasztotta magát.

K. Tóth Illés a terhére rótt szörnyű bűncselekmény elkövetését a vallatás során mindvégig tagadta. A nyomozás eredményeként azonban őrizetbe vették és átadták a kir. ügyészségnek.

Dr. Horváth József vizsgálóbíró irányítása mellett a múlt héten felboncolták K. Tóth Mártonné holttestét. Az orvosok megállapítása szerint a halált fulladás okozta.

K. Tóth Mártonné Kiskunmajsán Széchenyi-út 5. szám alatti lakásából 1300 méternyire lévő Kálvária-szobor körüli egy pocsolyában találták holtan. Az idős asszony hanyatt feküdt a pocsolyában, Arca és teste félig kiállt a sekély vízből. Kétségtelenül megállapították, hogy a fulladás nem a pocsolyában történt.

A kárpitos szakosztály felhívja a tagok figyelmét, hogy az enyv és cérna átvétele végett jelenjenek meg az Ipartestület 8. számú tanácsstermében. Elnökség.

Kilencvennégy millió Anna él a világon. Egy stockholmi statisztikus megállapítása szerint az egész világon legelterjedtebb női név a széphanzár Anna. A tudós szerint 94 millió asszony és leány hallgat a világon Anna névre.

Új díjnokok a tankerületi főigazgatóságnál. A debreceni tanker. kir. főigazgató Visocky Gizella debreceni lakost ideiglenes minőségű díjnokként alkalmazta. — Ugyancsak a debreceni tanker. kir. főigazgató Káringez Gizella debreceni lakost ideiglenes minőségű díjnokként alkalmazta.

A kiskörmivesek ülése. A kiskörmivesek szakosztálya Nagy József elnöklété alatt ülést tartott, amelyen kiosztottak a tagok között ötven mázsa cementet és 11.700 darab cserépet.

Fuvardíjkezdmény a tűzfazsállítás megkönnyítésére. Magyar Távirati Iroda jelenti: A kereskedelem- és közlekedési minisztérium, mint ismeretes, ez év május 31-ig 50 százalékos, június 30-ig pedig 30 százalékos fuvardíjkezdményt engedélyezett a tűzfazsállítás megkönnyítése érdekében.

Jogtalanul bányásztak ki Beregszász város kaolinját? Erdekes peres eljárást tett folyamatba Beregszász városa a Latorca Rt., valamint annak egyik bérője, Stern Bernát beregszászi kaolinkereskedő ellen. A város 140 ezer P kártérítést követel az alperesek által jogtalanul kibányászott kaolinért. Stern Bernát már régebben bérli a Schönborn és Latorca Rt.-féle kaolinterületet és ezen a területen évtizedek óta bányássza a kiváló minőségű kaolint. A város szerint Stern a bányászás közben túlment az uradalomnak tulajdonát képező területen és a városi földet alákerült. A szakértők megállapították azt is, hogy a város területéből kibányászott kaolin mennyiség értéke mintegy 140 ezer pengőt tesz ki.

Művészi felvételek SZIPÁL
udvari fényképezőmester
Piac-utca 44. Telefon: 17-78.

Földgázt találtak Nagyvárad mellett. A földművelésügyi minisztérium gázkuató kirendeltsége Nagyváradtól alig 20 kilométernyire az egyik község határában földgázra bukkant. A fűrógép 1350 méterre ért le és a mélységből 120 atmoszférikus nyomással földgáz tört elő. — Nagyvárad városát a fűrások eredménye nem hagyja közömbösen, mert ha lenne megfelelő mennyiségű cső, a földgázt bevezetnék a városba. Nagyváradon éppen tárgyalások folynak új gázgyár megépítéséről és üzembehelyezéséről.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város házipénztára által kezelt üdülő alappénztár 1942. évre szerkesztett zároszámadását az 1890. évi I. tc. 28. §-a alapján a közigazgatási kiadóhivatalban (Városháza, földszint 9. sz. ajtó) ez év május hó 12-től kezdődőleg 15 napi közzétehető tette ki. Erről a város közönségét azzal értesitem, hogy ezen zároszámadás ellen esetleges felszólalásait hozzám a fenti határidő alatt beadhatja. Polgármester.

Gyászrovat

György Istvánné Sántha Eszter 61 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Körtemető díszravatalozó terméből a Körtemető ház szeriartása szerint. Lakás: Tanító-utca 20. Dankó temetkezés.

Cs. Nagy András kertész munkás 68-ik évében elhunyt. Temetése ma, péntek délután 4 órakor lesz a III. körtemető református egyház szertartás szerint tartandó ima után. — Cs. Nagy Keztyel temetkezési vállalat, Dégenfeld-lér 2. szám, végzi.

Szalóki Lajos isk. tanuló 9-ik évében elhalt. Temetése ma, péntek délután fél négy órakor lesz a négyes teremből református egyházi szertartással. Cs. Nagy Keztyel temetkezési vállalat, Dégenfeld-lér 2. szám, végzi.

Varga Gáborné Bucsa Mária 49 éves korában meghalt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Körtemető III. sz. ravatalozójából a Körtemető ház szeriartással. Lakás: Kender-u. 23. Pusztai temetkezés.

Kovács Elemér ny. postafelügyelő 65 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután fél 6 órakor lesz a Körtemető II. A ravatalozó terméből a Körtemető ház szeriartással. Lakás: Keresztvárosi-u. 51. sz. Pusztai temetkezés.

Tóth József 71 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 6 órakor lesz a Körtemető II. A ravatalozó terméből a Körtemető ház szeriartással. Lakás: Keresztvárosi-u. 51. sz. Pusztai temetkezés.

Az asztalos szakosztály ülése. Az asztalosmesterek szakosztályá Bálint Sándor elnökletével tegnap este ülést tartott, amelyen kiosztották a tagok között az enyvet.

A szatmári püspök a katolikus körök együttműködéséért. Scheffler János szatmári püspök körlevelet intézett papjaihoz, amelyben többek között a következőket írja: „A Középponti Katolikus Kör elnöksége összefogásra szólította fel az országban működő katolikus köröket. A katolikus körök hivatásának fokozottabb betöltése érdekében magam is szűkegyesnek találom, hogy az egyházmegyémben működő katolikus körök közelebbi összeköttetést tartsanak fenn a Középponti Katolikus Körrel és ezért helyeslem, ha a központhoz csatlakoznak.”

Használja a hadigondozási bélyegeket!

Forgalomba kerül a nyul-szalámi. A húshány sok ültet-teremt. Nemrégiben forgalomba hozták a halból készített kolbászi, most újabb „pótanyazóból” gyártott kolbászfélek előállításáról folynak tárgyalások. Forgalomba akarják hozni a házinyul húsból gyártott szalámit és kolbászféleket. Az utóbbi időben nagyon elterjedt Magyarországon a házinyul tenyésztése, de eddig főleg a prémek miatt rendezkedtek be nyultenyésztésre. A nyulak hússal nem tudtak mit kezdeni. A tenyésztők szerint, ha a nyulhúst szalámi és kolbászfélek formájában dolgozzák fel, ezeket a cikkeket a közönség nagyon megkedvelné, főleg ha biztosítanak a nyulhúsból készült cikkeket jegymentes forgalmát. Ezzel nemcsak a közlelmezési érdekeket szolgálják, hanem a nyultenyésztők érdekeit is. Nagyobb lendület venne a nyultenyésztés, ha nemcsak prémek, hanem a hús megfelelő értékesítését is biztosítva látnák. A tenyésztők érdekképviselete beadványban kérte a közlelmezésiügyi minisztert, biztosítsa a nyulhúsból készült cikkeket jegymentes forgalmát és szabad pótsal szállítását.

Meghalt gróf Semsey László balmazújvárosi földbirtokos

Semsey gróf Semsey László, a felsőház tagja, életének 74. évében Budapestben elhunyt. A semseyi családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Már az Árpád-házi királyok korában is szereplő ősi nemzetségből származott.

Földesura volt a balmazújvárosi hitbizomány, amely nagybátyja, Semsey Andor, a nagynevű magyar mecénás, a Földtani Intézet alapítója után szállott rá.

László magyarságát nem tagadta meg a cseh uralom alatt sem, amiért miní annyi más felvidéki magyarnak, neki is meg kellett szenvednie Semsén.

Halálát özevény, Dessewffy Róla grófnőn kívül egyetlen fia, dr. gróf Semsey Andor, a buenosairesi magyar követség jelenlegi ügyvivője, valamint leánya, Hortenbürg grófnő és Stürgkh grófnő gyászolja.

Gróf Semsey László római katolikus belső lítkos (janácso), 1869-ben született Budapestben. Középsikoláit Kalksburgban, jogi tanulmányait az augsburgi, azxfordi és budapesti egyetemeken végezte. Itt avatták 1896-ban az államtudományok doktorává. Ugyan ebben az évben kapcsolódott be a politikai életbe; ekkor választotta meg első ízben szabadelvű párti programmal a nagydíai kerület, amelyel az öszeomlásig állandóan képviselt.

A millenniumi ünnepek alkalmával a király szerlelársmestertisztséggel bízta meg. 1907-ben grófrangra emelték és egyúttal örökös főrendiházi tag lett.

Az első világháborúban ő irányította a Vöröskereszt sebesültápolását. Mint az örököségi főrendi családok képviselője, tagja volt a felsőháznak.

A vendéglátó ipari szakmák üzletköre

A vendéglátó ipari üzemek és műsoros szórakoztató vállalatok legmagasabb árának újabb szabályozása tárgyában kiadott 14.000—1943. K. M. sz. rendelet az egyes vendéglátóipari szakmák által felszámítható árak tekintetében több esetben ulat a vendégioi vagy a kávéházi árakra (pl. a 12. § az espressók által felszámítható árak tekintetében a vendégioi árakra). Minthogy ebből felületés szemlélt esetleg arra következtethet, hogy az egyes szakmák más szakma üzletkörebe tartozó cikkeket is kiszolgálhatnak, a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a kereskedelmi és iparkamarákhoz is megküldött 61.802—1943. I. számú körrendeletében ki-

mondotta, hogy az egyes vendéglátó iparok gyakorlásának előfeltételei valamint az egyes vendéglátóipari szakmák üzletköre tekintetében változtalanul az 1922. évi XII. tc. és az ennek végrehajtása tárgyában kiadott 78.000—1923. K. M. sz. rendelet, valamint az ezt módosító és kiegészítő rendeletek és az azok nyomán kialakult joggyakorlat irányadóak.

A 14.000—1943. K. M. sz. rendelet alapján tehát egyik vendéglátóipari szakma sem formálhat jogolyan cikk, vagy cikkeket kiszolgáltatására, ami a fennálló általános iparjogi szabályok értelmében üzleti tevékenység köréi meghaladja.

Borzalmas szerencsétlenség a szatmári közlelmezési hivatalban

Egy lezuhanó ablak valósággal levágta Papp Ferenc tisztviselő orrát

Borzalmas szerencsétlenség történt a múlt este 8 órakor a szatmári városi közlelmezési hivatalban. Papp Ferenc, a közlelmezési hivatal tisztviselője a hivatalos órán túldoigozott a hivatali szobájában, hogy a napi ügyeket elintéze. Nyolc órakor a besötétítéshez fogott, felült egy székre, hogy elhelyezze a kékpapírt az ablakon, amikor az egyik ablakszárny, mely valószínűleg rozsol volt az ablakpártekhöz erősítve — lezuhan Papp Ferenc fejére. Az esés olyan borzalmas erejű volt, hogy a tisztviselő orrát a lezuhanó ablak valósággal leskalpotta. Az irodában alig tartózkodtak páran. A nagy zajra a szerencsétlenség színhelyére siettek az egyik tisztviselő. Ekkor már a sebből nagy sugarakban ömlött a vér.

Azonnal bérkocsit hívatlak és a vérző Papp Ferencet beszállították a közlelmezési kórházba. Itt dr. Gergely Kálmán igazgatóhelyettes, főorvos részletes elsősegélyben, megvizsgálta a sebet és meglepetve állapította meg, hogy Papp Ferenc orra teljesen hiányzik, annak helyén csak egy nagy seb látong.

A műtetet csak úgy lehet sikeresen elvégezni, hogyha ez a hiányzó orr-rész előkerül. Tehát megbízta a tisztviselőt, aki a súlyosan sebesült tisztviselőtársát bekísérte, hogy

az orr-részt, amely okvetlenül a szerencsétlenség színhelyén kellett, hogy maradjon, keressék meg és azt hozzák be a közlelmezési kórházba.

A tisztviselő azonnal visszarahant a közlelmezési hivatalba, ott megindult a keresés a lefejezett orr-rész után.

Sikerült ezt megtalálni a vértócsában. Az orvosi utasítás értelmében ügyelni kellett, hogy az orr vérdényei el ne haljanak, tehát az önfeláldozó tisztviselőnek a véres oncot a szájába kellett venni és percek alatt bevitte a közlelmezési kórházba. Ott a hiányzó orrot dr. Gergely főorvos visszavarrta a helyére.

A szerencsétlenség híre nagy részvétet kellett a városban. Papp Ferenc egyike a legszorgalmasabb tisztviselőknak, akit fellettesel, de a közönség széles rétege is igen becsülte. A betegét másnap a lakásán felkereste dr. Barkócz János tb. tanácsnok, a közlelmezési hivatal vezetője.

Ha három napon belül nem történik semmitéle komplikáció, akkor nem kell újabb műtetnek alávetni a betegét. Ellenkező esetben a hiányzó orr-részt a testnek egy másik részéből kell pótolni.

Jutalék emelését kérik a trafikosok. A dohányárusok most tartott választmányi ülésükön elhatározták, hogy felterjesztést intéznek a dohányjuttatás elárulási jutalék 10 százalékosra való felemelését. Hivatkoznak arra, hogy az ismert korlátozások következtében a trafikosok forgalma csökken. A jutalékemelésel kívánják biztosítani megélhetésüket.

— Meggyújtotta a miseruhákat, majd szentelivizzel oltotta el. Trufán Patricius szatmárnémeti görögkatolikus lelkész jelentette a rendőrségnek, hogy az elmúlt éjjel tolvaj járta a templomban. A tolvaj megakart a fűrt a miseruhákat tartalmazó ládák, de mivel nem tudott a ruhához férni, e lyukon egy egő gyufát dugott be, ami meggyújtotta a ruhákat. Ezután szentelivizzel oltotta el a keletkező tüzet, majd ellopott néhány könnyebben hozzáférhető dolgot. A tettest keresik.

Két statáriális tárgyalást tartott a miskolci törvényszék — egy napon

Miskolc, május 13. (MTI) A miskolci törvényszék rögtönitő tanácsa esütörtökön kütélíteli halálra ítélte Benea Károly 26 éves radosányi földművest, az elbötítítés ideje alatt elkövetett betörése lopásért. Benea április 8-án éjtszaka Parasznya községben betört az ardehivatalba és onnan egy irógépet és 10 pengőt ellopott. Ugyanazon az éjtszakan betört a községházra is és onnan is ellopott egy irógépet. A bíróság az ítélet után kegyelmi tanácsalakult át.

Miskolc, május 13. (MTI) A miskolci törvényszék rögtönitő tanácsa esütörtökön délután tárgyalta Nemes Lajos 26 éves brasonádási lemezgyári munkás és Tóth Sándor 67 éves kegyeszerárus ügyét. A vádlottak április 20-án a Borsodnádasd község körüli ardeben agyonbörték Barta Géhes Gyula kegyeszerárust. Tóth Sándor beszélgetéssel elvonta a vádlott figyelmét, míg a csatlakozó Nemes Lajos hajította végre és az áldozat zsebéből 330 pengőt ellopott.

A rögtönitő tanács a tárgyalás után hirdetett ítéletet és az ügyet a rendes bírósághoz tette át.

Rendeletek a légitámadásokkal kapcsolatban

Magyar Távirati Iroda jelel: A Budapesti Közlöny 1943 május 14-iki számában jelentek meg a légitámadások következményeinek elhárítására és az ezzel kapcsolatos jogviszonyok rendezésére vonatkozó M. E. rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok, a m. kir. Leülgyminiszter rendelete a légitámadások következményeinek megrogált épületek helyreállítási, a légitámadások folytán hajléktalanná vált személyek helyzetét, továbbá a légitámadások következtében megsebesült személyek gyógykezelését és gyógyszerezéssel való ellátását szabályozza. A honvédelmi miniszter rendelkezése a légitámadások polgári áldozatainak gondozására vonatkozó szabályokat tartalmazza, a pénzügyminiszter rendelete a légitámadásokkal kapcsolatos logi kártalanítás (kártalanítási kölcsön) című bírói letéthez helyezett készpénz tekintetében a telekkönyvi hatóságoknál követendő eljárást szabályozza.

Nagy Károly, az elhunyt debreceni nyomdász vezérférti emléke a vidéki nyomdatulajdonosok országos ülésén

A debreceni nyomdászszakosztály tegnap este Szabó Kálmán elnökletével ülést tartott. Szabó Kálmán elnök részletesen beszámolt a Grafikai és Rokoniparosok Főnökegyesülete vidéki szakosztályának üléséről, amelyen a szakosztály képviselőiben résztvett. Az ülés iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, amennyiben az ország minden részéből hetven nyomdatulajdonos jelent meg azon. A titkári jelentés szerint a vidéki szakosztály tagjainak száma két év alatt 105-ről 518-ra emelkedett, ami örvendetes fejlődést mutat.

Székely Géza elnök kegyeletes szavakkal parentálta el az elhunyt Nagy Károly debreceni nyomdatulajdonost, méltatta nagy érdemeit, amelyeket a szakmai érdekképviselet terén országos viszonylatban is szerzett a jegyzőkönyvkiadvánnyal értékesített családját és a debreceni szakosztályt az egyesület részvételéről.

Az országos szakosztály ülésén ismételtlen is tiltakozott a papírkereskedők nyomtatványvállalása ellen, amit a törvény is tilt. Mindemellett is példáu Marosvásárhelyi akadtak papírkereskedők, akik kúpostári nyomtatványokat vállaltak felde a nyomdatulajdonosok közül senkilem végezte e ezt a munkát. Ezért aztán eször még a nyomdatulajdonosok ellen akartak fellépni, mikor azonban az országos egyesület kiküldötte a városmai tisztázta a helyzetet, a papírkereskedők kerültek ipari kihágás miatt a vádlottak padjára és kétszáz, száz és hatvan pengős büntetésekkel sújtották őket. A nyomtatványokat pedig a kúpostártól közvetlenül az illetékes nyomdatulajdonosok kapták meg, akik azokat egymás között felosztva nyomban a legtaljesebb megelégedésre el is

készítették. Az országos szakosztály képviselői megjelentek Bornemisza Géza iparügyminiszternél is, akiktől azt kértek, hogy az OTI és MABI és egyéb más közleltek hatalmas nyomtatványmegrendeléseiből ne csak a fővárosi, hanem a vidéki nyomdák is részesedjenek. Bornemisza Géza megígérte jóindulatú támogatást. Tárgyalták a munkabér-rendezés ügyét. Szobakerült a segéd és mestervizsgák kérdése is. Sopronban olyan mértéket állítottak fel a mester vizsgán, hogy 44 jelöltből csak négy ment át a vizsgán. Ellátározták hogy kalkulációs tanfolyamokat rendeznek, hogy a kalkulációt egységessé tegyék az egész országban. Bejelentették, hogy a vidéki nyomdatulajdonosok részvénytársasági áron egy papírkereskedés alapításán dolgoznak, hogy papírelállításukat így jobban biztosítsák.

Szabó Kálmán elnök nagy érdeklődéssel kísért beszámolója után folyó ügyeket tárgyalak.

A kísérték az ügyészségre a Hatvan-úcai temetőben történt rablás gyanúsítottait

Részletesen beszámoltunk arról a rablásról, amely a múlt éjszaka a Hatvan-úcai temetőben történt. Mint ismeretes, az éjfél órákban egy férfi megáldatta és földreperle Eszenyi József Pozsonyi-út 33. szám alatti lakó fuvarost és kirabolta. A tettes 70 pengő számkönyvra tett így szert.

A rendőrség a kihallgatott tanúk vallomása alapján őrizetbevette Szatmári István bellegélti napszámost. Szatmári tagadja a súlyos vádat, a terhelő körülmények azonban ellene szóltak. A rendőrség tegnap délelőti átkísérte az ügyészségre a rablással gyanúsított Szatmári Istvánt.

